

Tại sao cần xây dựng hệ thống GSDG?

Nhu cầu giám sát trung ương

- Báo cáo Bộ
- báo cáo chính phủ,
- báo cáo quốc hội
- Báo cáo hội đồng quỹ
- Tiến độ thực hiện

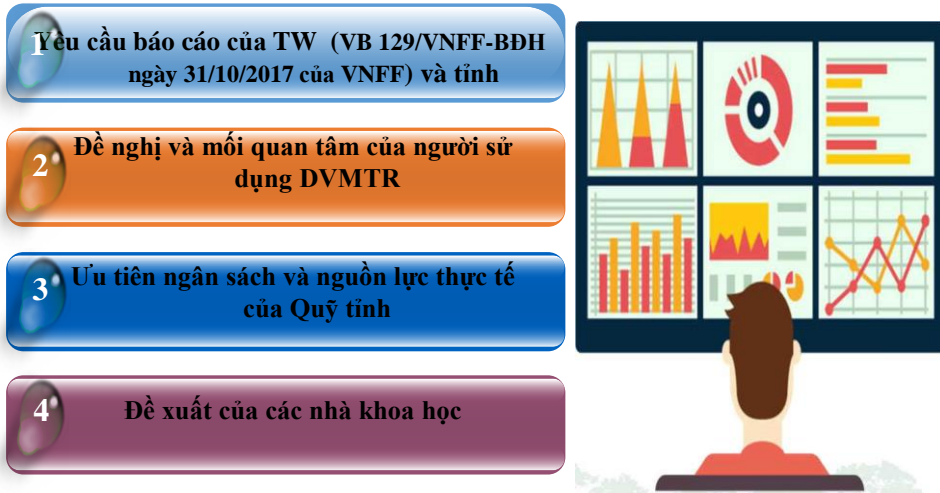
Nhu cầu cấp tỉnh

- Báo cáo Quỹ TW
- Báo cáo UBND tỉnh
- Báo cáo Hội đồng quỹ
- Tiến độ thực hiện

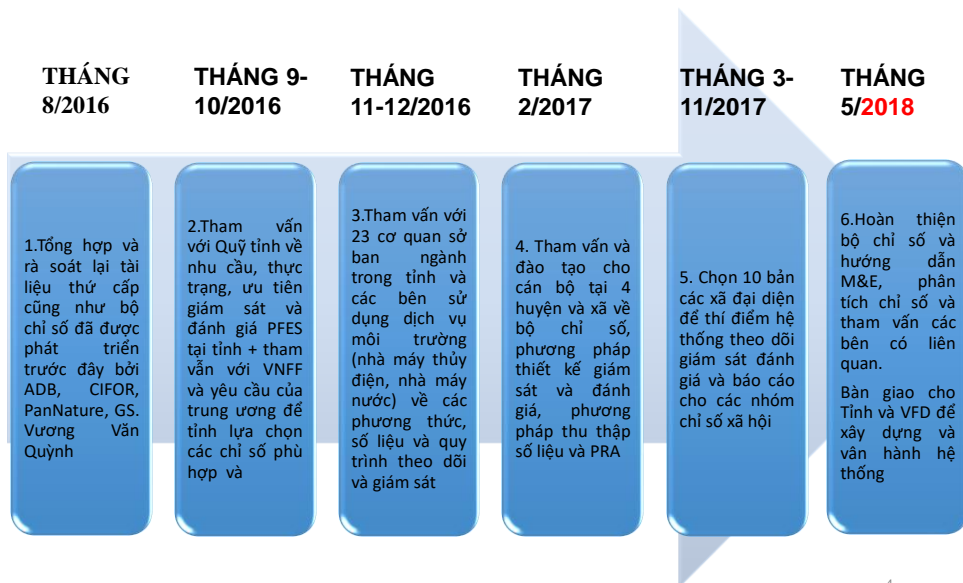
Nhu cầu của bên trả tiền

- Tiền họ trả được sử dụng như thế nào? (hiệu quả, minh bạch)
- Chất lượng DVMTR có cải thiện?

Các căn cứ để xây dựng hệ thống giám sát, đánh giá việc thực hiện chính sách chi trả DVMTR tại Sơn La

QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG HỆ THỐNG GỒM BỘ CHỈ SỐ VỀ GIÁM SÁT VÀ ĐÁNH GIÁ (M&E) TẠI SƠN LA

Nguyên tắc thiết kế và thực hiện hệ thống GSDG trong chi trả DVMTR (PFES)

- Đơn giản và phù hợp với tình hình địa phương
- Chi phí thấp
- Đánh giá điểm
- Ưu tiên theo dõi và giám sát các dịch vụ đang đưa lại lượng tiền PFES lớn
- Có sự tham gia của các bên có liên quan
- Tập trung vào 4 yếu tố: môi trường, kinh tế, xã hội, chính sách/thể chế
- Cần đánh giá so sánh trước và sau khi có PFES, so sánh nơi có PFES và không có PFES

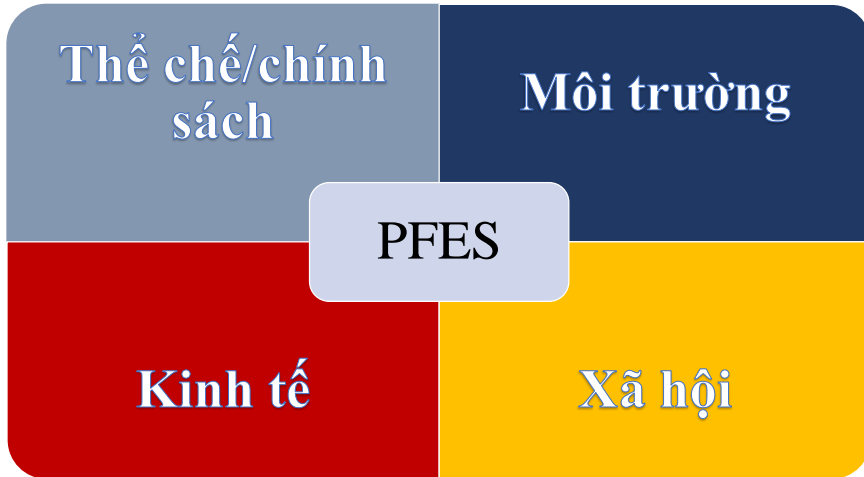

Nguyên tắc thiết kế và thực hiện hệ thống GSDG trong chi trả DVMTR (tiếp tục)

- Quá trình tham vấn có sự tham gia, các kết quả phải được báo cáo thường xuyên ở cả cấp độ nội bộ và cho các bên liên quan, từ đó thiết lập được mối quan hệ và niềm tin vững chắc cho tất cả các bên liên quan
- Có thể tích hợp được với hệ thống thông tin ngành lâm nghiệp ở cấp quốc gia (FORMIS hoặc phần mềm quản lý chi trả DVMTR- DPFES)

Bộ chỉ số giám sát và đánh giá

7

CÁCH TIẾP CẬN, PHƯƠNG PHÁP-TRONG XÂY DỰNG VÀ THỰC HIỆN GIÁM SÁT VÀ ĐÁNH GIÁ PFES

**Đa dạng và linh hoạt
trong các phương
Pháp và nguồn số liệu**

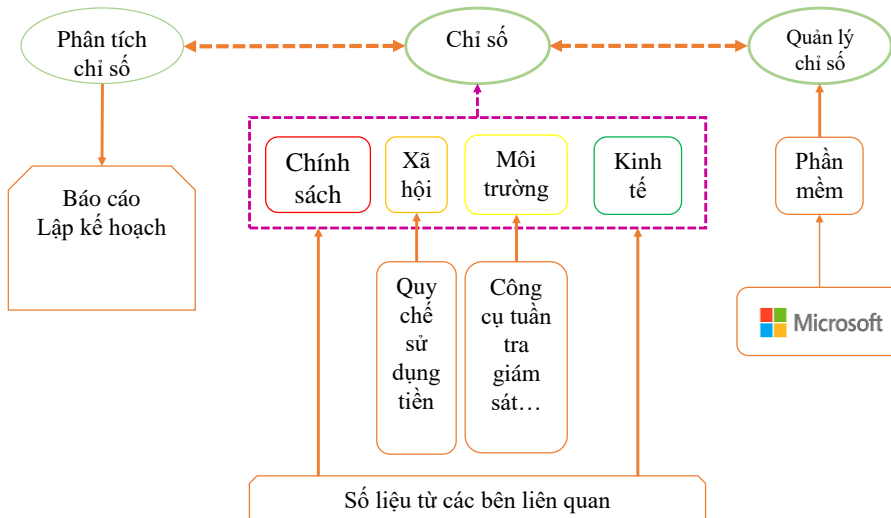
- Thu thập số liệu thông qua việc rà soát tài liệu thứ cấp
- Thu thập số liệu thô trực tiếp bởi cán bộ của Quỹ
- Thu thập thông tin cung cấp bởi bên sử dụng dịch vụ (e.g. nhà máy nước, nhà máy thủy điện)
- Thu thập thông tin của các bên đánh giá độc lập
- Thu thập thông tin từ ý kiến phản hồi và khiếu nại của người dân

TỔNG QUAN BỘ CHỈ SỐ VỀ M&E

Chỉ số giám sát đánh giá chương trình PFES tại Sơn La					
THỂ CHẾ, TỔ CHỨC, CHÍNH SÁCH, CHỈ ĐẠO, ĐIỀU HÀNH			MÔI TRƯỜNG		
Tổng hợp	Chỉ số 1.1 và 1.2: Số lượng các văn bản quy phạm pháp luật và chỉ đạo điều hành liên quan đến thực hiện DVMTR	Chi tiết	Tổng hợp	Chỉ số 2.2: Tổng diện tích rừng ở các cấp	Chi tiết
Tổng hợp	Chỉ số 1.3: Số đoàn/lượt công tác kiểm tra giám sát, hướng dẫn thực hiện chính sách	Chi tiết	Tổng hợp	Chỉ số 2.3 và 2.4: Số lượng các vụ vi phạm và cháy rừng (so sánh khu vực có PFES và khu vực không có DVMTR)	Chi tiết
Tổng hợp	Chỉ số 1.4: Tổng số cán bộ của Quỹ tại tất cả các cấp	Chi tiết	Tổng hợp	Chỉ số 2.5: Diện tích rừng bị thiệt hại (so sánh khu vực có DVMTR và khu vực không có DVMTR)	Chi tiết
Tổng hợp	Chỉ số 1.5: Diện tích đất lâm nghiệp đã được giao theo mục đích sử dụng	Chi tiết	Tổng hợp	Chỉ số 2.6: Diện tích rừng phục hồi	Chi tiết
Tổng hợp	Chỉ số 1.6: Diện tích rừng được chi trả từ DVMTR	Chi tiết	Tổng hợp	Chỉ số 2.7: Sản lượng gỗ và lâm sản ngoài gỗ khai thác theo quy định	Chi tiết
Tổng hợp	Chỉ số 1.7: Cập nhật đầy đủ thông tin CSDL chi trả DVMTR vào hệ thống	Chi tiết	Tổng hợp	Chỉ số 2.8: Chất lượng đất và nước tại các điểm quan trắc trong tỉnh	Chi tiết
Tổng hợp	Chỉ số 1.8: Hệ thống phân hồi khiếu nại	Chi tiết	Tổng hợp	Chỉ số 2.9: Chất lượng nước tại các Thủy điện	Chi tiết
Tổng hợp	Chỉ số 1.9: Số lượng cán bộ Quỹ tham gia vào các đợt đào tạo, tập huấn liên quan đến PFES	Chi tiết	TÀI CHÍNH KINH TẾ		
Tổng hợp	Chỉ số 1.10: Số lượng các bên cung cấp và sử dụng dịch vụ môi trường rừng được tập huấn về chính sách DVMTR và chế tài xử phạt khi vi phạm	Chi tiết	Tổng hợp	Chỉ số 3.1: Thu nhập bình quân của người dân từ DVMTR (mức thu từ PFES và tỷ trọng trong cơ cấu thu nhập)	Chi tiết
Tổng hợp	Chỉ số 1.11: Số lượng hoạt động thông tin truyền truyền	Chi tiết	Tổng hợp	Chỉ số 3.2: Số hộ vượt ngưỡng nghèo	Chi tiết
XÃ HỘI			Tổng hợp	Chỉ số 3.3 và 3.4: Số đơn vị sử dụng DVMTR và số tiền thu được từ DVMTR	Chi tiết
Tổng hợp	Chỉ số 4.1: Số tiền đầu tư vào các hoạt động sử dụng nguồn tiền từ chi trả DVMTR	Chi tiết	Tổng hợp	Chỉ số 3.5 và 3.6: Tổng số tiền giải ngân theo kế hoạch phê duyệt và thực tế và đơn giá chi trả bình quân	Chi tiết
Tổng hợp	Chỉ số 4.2: Tổng số hộ có thu nhập thêm từ DVMTR	Chi tiết	Tổng hợp	Chỉ số 3.7: Tổng ngân sách cho ngành lâm nghiệp hàng năm trong tỉnh	Chi tiết
Tổng hợp	Chỉ số 4.3: Số chủ rừng không có tranh chấp về ranh giới	Chi tiết	Tổng hợp	Chỉ số 3.8: Tỷ trọng tiền DVMTR so với tổng ngân sách ngành lâm nghiệp của tỉnh	Chi tiết

Copyright: Vietnam Forests and Deltas Program (VFD) - Winrock International
 Contact: manh.nguyen@winrock.org
 Mobile: 0989546998

Hệ thống Giám sát , đánh giá

Ưu điểm

- Được xây dựng dựa trên sự phối hợp chia sẻ kinh nghiệm và số liệu của 23 sở, ban ngành của Sơn La
- Được xây dựng dựa trên tham vấn và chia sẻ số liệu và kinh nghiệm của bên sử dụng dịch vụ môi trường rừng (nhà máy thủy điện và nước)
- Được xây dựng và kiểm chứng độ thực tiễn và ứng dụng bởi các bộ quỹ tỉnh, huyện để đảm bảo tính tự chủ của tỉnh và tính thực tiễn của bộ chỉ số chứ không phải là sự áp đặt các chỉ số từ chuyên gia.
- Việc thực hiện thí điểm tại các huyện và xã sẽ giúp xác định các định mức kinh tế phải chi cho việc theo dõi và giám sát và từ đó tỉnh sẽ biết với các mức ngân sách khác nhau sẽ phải điều chỉnh các hoạt động theo dõi và giám sát sao cho phù hợp

11

Ưu điểm (tiếp)

- Việc thu thập số liệu cho từng chỉ số sẽ được tiến hành thí điểm ở các cấp với các phương pháp khoa học đảm bảo tính chính xác của việc theo dõi và giám sát.
- Thí điểm trên quy mô lớn 10 thôn bản tại 05 huyện với sự tham gia của hầu hết cán bộ quỹ và các bên có liên quan
- Phương pháp xây dựng hiện đại, đang được áp dụng ở các quốc gia phát triển (*phương pháp đánh giá so sánh trước và sau khi có PFES, so sánh nơi có PFES và không có PFES*)

12

Nhược điểm

- ❖ Chưa có cơ chế chính thống của nhà nước để vận hành hệ thống giám sát đánh giá.
- ❖ Thiếu cơ chế cũng như kinh phí để đầu tư trang thiết bị và vận hành Hệ thống GSDG.
- ❖ Một số chỉ số khó lấy được số liệu như mong muốn để có đánh giá trước sau và chuyên sâu hơn (*như chỉ số về quan trắc môi trường, chất lượng nước tại các thủy điện, nhà máy nước, tổng ngân sách đầu tư cho ngành lâm nghiệp...*).
- ❖ Một số chỉ số khi có dự án hỗ trợ thì hệ thống vận hành được khi hết dự án thì không có kinh phí tiếp tục duy trì và nâng cấp khi cần thiết.
- ❖ Dữ liệu qua các năm có sự thay đổi do kiểm kê và diễn biến rừng, số liệu nguồn của các bên liên quan cung cấp tổng hợp không đồng nhất, số liệu về tổng hợp các vụ vi phạm lâm luật chênh khác...

Nhược điểm (tiếp)

- ❖ Data dữ liệu hàng năm lớn, trong khi hệ thống thiết bị cũ và lạc hậu (*do định mức mua mức mua sắm Nhà nước thấp, phải nằm trong anh mục thiết bị chuyên dùng*) nên việc lưu trữ, trích xuất dữ liệu của các thiết bị để báo cáo còn chưa đáp ứng yêu cầu.
- ❖ Hệ thống số liệu GSDG chỉ trả DVMTR chưa được công nhận là một chỉ tiêu để đánh giá chung cho kinh tế - xã hội – môi trường của địa phương.
- ❖ Số lượng cán bộ Quỹ chưa được đào tạo chuyên về hệ thống GSDG, chưa có cán bộ chuyên trách.
- ❖ Quỹ đã tổng hợp được một số chỉ số về việc thực hiện chính sách chi trả dịch DVMTR trên địa bàn toàn tỉnh. Tuy nhiên để có một đánh giá tổng quan về chính sách và các tác động của chính sách lên các mặt về kinh tế, xã hội và môi trường cần có sự chia sẻ thông tin từ các sở, ngành, các huyện, xã và các bên liên quan.

Khuyến nghị

- Cần có cơ chế của Nhà nước để vận hành hệ thống giám sát đánh giá, để có sự tham gia phối hợp của các cấp, các ngành, các đơn vị liên quan trong việc cung cấp chia sẻ thông tin, số liệu...
- Cần có cơ chế chính thống của Nhà nước về kinh phí để vận hành hệ thống giám sát đánh giá (*đầu tư trang thiết bị, đào tạo, tập huấn, vận hành...*)
- Cần có phương án đồng bộ hóa dữ liệu cấp quốc gia và để có số liệu so sánh qua các năm, so sánh trước và sau khi có PFES, so sánh nơi có PFES và không có PFES.

Khuyến nghị (tiếp)

- Hệ thống số liệu GSDG chi trả DVMTR cần được công nhận là một chỉ tiêu để đánh giá chung cho kinh tế - xã hội – môi trường của địa phương.
- Cần có một phần mềm đủ mạnh và đào tạo, tập huấn chuyên sâu cho đội ngũ cán bộ thực hiện nhiệm vụ và vận hành hệ thống.
- Cần có cơ chế để chia sẻ thông tin, dữ liệu từ các bên liên quan để phục vụ cho hệ thống GSDG.

*Xin chân thành cảm ơn
các đại biểu đã lắng nghe*